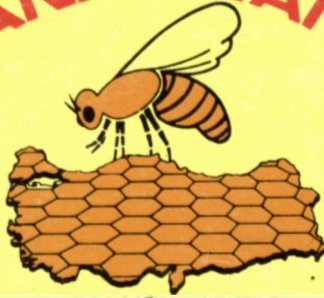

ANAVATAN

PARTİSİ
1983

ANAVATAN
Sİ

TÜZÜĞÜ

84-999
1984

T.B.M.M.

DDC:
YER: 84-339
YIL: 1984
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 88-1129

KÜTÜPHANESİ

ANAVATA

PARTİSİ
1983

ANAVATAN PARTİSİ TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

MADDE 1 : PARTİNİN ADI, MERKEZİ ve ÖZEL İŞARETİ :

Anavatan Partisi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İnsan Hakları Beyannamesi, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer kanunların esas ve sınırları içerisinde faaliyet gösteren siyasi bir teşekkülüdür.

Partinin Genel Merkezi Ankara'dadır.

Partinin özel işareti, ilişik şekilde görüldüğü gibi bal arısı ve peteği şeklindeki Türkiye haritasıdır.

MADDE 2 : GAYE :

Anavatan Partisi, Milli hakimiyeti ve milletin üstünlüğünü, milli birlik ve bütünlüğü her şeyin üzerinde telâki eden,

Millet iradesinin tecellisinin ve millet hakimiyetinin tesisinin ancak halkın serbest oyunun esas olduğu hür, demokratik düzen içinde mümkün olabileceğine inanan,

İnsan Temel Hak ve Hürriyetlerini vazgeçilmez kabul eden,

"Adalet Mülkün Temelidir" anlayışına sahip,

Milliyetçiliği, milli ve manevi değerlere bağlılığı düstur ittihaz eden,

Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk'ün ilke ve inkılâpları istikametinde mûasır medeniyet seviyesine erişmeyi hedef alan,

“Asıl olan fertlerin ve topluluğun mutluluğudur” görüşü içerisinde sosyal adalete ve fırsat eşitliğine inanmış,

İktisadi kalkınmanın hızlandırılmasını, işsizliğin ve fakirliğin kaldırılmasını, gelir dağılımı farklılıklarının azaltılarak refahın yaygınlaştırılmasını öngören,

İktisadi gelişmede fertlerin teşebbüs gücünü esas kabul eden; geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine bağlı, milli ve ahlâki değerlerimizi benimsemiş, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı sevgi, saygı ve müsamaha besleyen medeni birer insan olarak yetişmelerini milli eğitimin esası sayan,

Demokratik siyasi mücadelede tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet olarak gören; hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı büyük ve güçlü Türkiye idealine ulaşmayı gaye edinen,

Siyasi bir partidir.

Partimizin Programında ve bu programda belirtilen esasların ışığında öngörülen hususların gerçekleşmesi maksadıyla her çeşit sosyal, iktisadi, idari, hukuki, politik ve diğer tedbirlerin alınması ve uygulanması için çalışmayı ve mücadele etmeyi Aziz Milletimize karşı vazgeçilmez görevimiz sayar, siyasi parti oluşumuzun sebebi görürüz.

İKİNCİ KISIM

TEŞKİLÂT

BİRİNCİ BÖLÜM

ÜYELER

MADDE 3 : ÜYE OLMA ŞARTLARI:

Anavatan Partisine :

- a) Partinin tüzük ve programını kabul ettiğini bir beyanname ile belirten,
 - b) Partiye belirli bir aidatı ödemeyi taahhüt eden,
 - c) Seçmen yaşını doldurmuş bulunan,
 - d) Başka bir siyasi partinin üyesi olmayan,
 - e) Anayasa, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer kanunlara göre üyelğe kabulüne mani kısıtlılık hali bulunmayan.
- Her Türk Vatandaşı üye olabilir.

MADDE 4 : ÜYELİĞE GİRİŞ, PARTİYE KAYIT VE ÜYELİĞİN SONA ERMESİ :

- a) Üyelğe Giriş, Partiye Kayıt :

Anavatan Partisine girmek isteyenler kanuni ikametgâhlarının bağlı bulunduğu ilçe yönetim kuruluna alındı belgesi karşılığında, en az iki Parti üyesinin tezkiyesini taşıyan giriş beyannamesini verir veya posta ile gönderir.

İlçe yönetim kurulu isteklinin Partiye alınmasında, bu Tüzüğün 3. Maddesine göre engel hali olup olmadığını araştırır ve kararını 15 gün içinde verir.

Müracaat kabul edilmişse, beyanname sahibi, müracaatının tarih ve sırasına göre üye kayıt defterine kaydedilir ve durum kendisine 10 gün içerisinde yazı ile bildirilir.

Bu durumda muracaatçı, 7 gun içinde, ilçenin bağlı olduğu il yönetim kuruluna itiraz edebilir İl yönetim kurulu itirazı 10 gun içinde inceleyerek musbet veya menfî bir karara bağlar Bu karar kesindir

Bir partılı yalnız bir ilçede kaydolabilir Partılı, Partideki kaydı, kanunî ikametgâhı nakledilmeden bir başka ilçeye nakledilemez

b) Uyeliğin sona ermesi

Anavatan Partısı uyeliği aşağıdaki sebeplerle sona erer .

a) İstifa,

b) Olum,

c) Başka bir parti uyeliğini intisap etme hallerinin vukûunda evrakı musbiteler bağlanmak kaydıyla veya,

d) İşbû Tuzugun 3. Maddesinde zıkredilen uye olma şartlarını herhangi bir sebeple sonradan kaybedenler ile uyeliğe giriş beyannamesini imzaladıkları tarihte bu şartları haiz olmadıkları sonradan anlaşılanların uyelik kaydı;

ilçe yönetim kurulu kararıyla silinir

İlçe başkanlığı uyelik kaydı silinene, tebligat yapar.

İlgili uye, kaydının silinmesi kararına karşı, beş gun içinde, il yönetim kuruluna itirazda bulunabilir İl yönetim kurulunun kararına karşı, uyenin, beş gun içinde, Genel Başkanlık Divanına itiraz hakkı vardır Genel Başkanlık Divanının kararı kesindir

MADDE 5 : GENEL MERKEZCE PARTİYE KABUL VE KAYIT :

Anavatan Partisine kaydolmak isteyen memlekete büyük hizmeti geçmiş kimseler Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca partiye kabul edilirler. Bunların giriş beyannameleri kanuni ikametgâhlarının bulunduğu ilçeye gönderilerek kaydı yaptırılır.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca Partiye kabul edilen kimseler hakkında diğer parti organlarında hiçbir itiraz ileri sürülemez.

MADDE 6 : ESKİ PARTİLİLERİN, PARTİDEN AYRILMIŞ OLANLARIN YENİDEN KABULÜ :

Partiden ayrılanların kabulü, il yönetim kurulunun kararı ile mümkündür. İl yönetim kurulu, karar vermeden önce, ilçe yönetim kurulunun görüşünü alır. Bu karar kesin-dir.

Partiden, önceden ayrılmış olan Küçük Kongre, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile milletvekillerinin partiye yeniden kabulü ancak Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı ile mümkündür. Bu karar kesindir.

Büyük Kongre, gerekli gördüğü hallerde af kararı alabilir.

MADDE 7 : ÜYELERİN PARTİ İÇİ İLİŞKİLERİ :

Parti Üyeleri :

a) T.C. Anayasasına ve kanunlarına, partinin program, tüzük ve yönetmeliklerinde belirtilen hükümlere ve bunlara uygun olarak partinin yetkili organlarınca verilen kararlara uymayı,

b) Partinin tüzük ve programında yer alan amacı kendilerine hedef olarak seçen; aynı fikir, inanç ve kanaati paylaşan, üyeler arasında bulunması gereken dostluk, kardeşlik ve arkadaşlık bağlarıyla bağlı olarak çalışmayı,

c) Her türlü parti faaliyetlerinde açık, serbest ve hür tartışmayı esas almayı,

d) Partinin amacını, bu amaca ulaşmak için vadettiği ilkelerini yaymak için gayret sarfetmeyi,

e) Seçimlerde parti adaylarına oy vermeyi ve bunların kazanmaları için güçleri nisbetinde çalışmayı,

f) Partinin birliğini, parti içindeki sevgi, saygı, huzur ve ahengi bozacak davranışlardan sakınmayı,

g) Program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine ve yetkili organlar tarafından bunlara uygun olarak verilen kararlara ve yayınlanan bildirilere aykırı söz ve yayında bulunmamayı, bu yolda kışkırtıcı hareketlerden kaçınmayı,

Esas ve görev bilirler.

MADDE 8 : ÜYELERİN PARTİ DIŞI İLİŞKİLERİ

Parti Üyeleri :

a) Ülkesi ve Milleti ile bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyetinde herhangi bir bölgenin, ırkın, mezhe

bin veya sosyal bir sınıfın diğerlerine hakim veya diğerlerinden imtiyazlı olması amacına yönelik faaliyette bulunamazlar;

b) Yurttaşlara kin, nefret ve partizanlık gibi zararlı duygu ve fikirleri aşılama suretiyle milli birliği sarsmaya ve bozmaya çalışan her türlü fikir ve davranışlarla savaşmayı vatan borcu bilirler;

c) Milli huzur ve menfaatlerin, şahsi menfaat ve huzurdan daha önde geldiğine inanan kişiler olarak, ister iktidarda, isterse muhalefette olsun, devlet organlarının ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun bir şekilde hareket etmelerini sağlama amacını güderler;

d) Bütün vatandaşlar arasında sevgi ve saygıya dayalı, samimi bir kardeşlik havasının teessüsü için her türlü çaba ve gayreti gösterirler.

MADDE 9 : PARTİ ÜYELİĞİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR :

Parti üyeleri her türlü görev için seçmek ve seçilmek Kongre delegeliğine, kurullardaki görevlere adaylığını koymak, seçildikleri takdirde görev almak, genel ve mahalli seçimlerde aday seçimi yoklamalarına katılmak, seçildikleri takdirde parti listelerine girmek, parti toplantılarına katılmak, parti program ve tüzüğünün uygulanması konusundaki görüşlerini, kademe usulüne uymak suretiyle, parti teşkilatına ve görevlilerine duyurmak hakkına sahiptirler.

İKİNCİ KISIM

MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLÂTI

MADDE 10 : TEŞKİLÂT :

Parti teşkilâtı; merkez il ve ilçe teşkilâtından ibarettir,

I. Genel Merkez Teşkilâtı:

- a. Büyük Kongre,
- b. Genel Başkan,
- c. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu,
- d. Merkez Disiplin Kurulu,
- e. Küçük Kongre

II. Taşra Teşkilâtı:

- a. İlçe Kongresi, İlçe Başkanı, İlçe yönetim Kurulu,
- b. İl Kongresi, İl başkanı, İl yönetim Kurulu ile İl Disiplin Kurulundan meydana gelir.

MADDE 11 : TEŞKİLÂT KADEMELERİ:

Parti Teşkilâtı, mülki idare bölümlerine paralel olarak kurulur. Partinin merkez teşkilâtı Ankara il merkezinde, il ve ilçe teşkilâtları ise ilgili il ve ilçe merkezlerinde bulunur.

Parti teşkilâtının ilk kademesi olan ilçe yönetim kurulu il yönetim kuruluna, ikinci kademe olan il yönetim kurulu ise Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bağlıdır.

Her kademedede, bu tüzükte zikredilen teşkilât birimlerinden sadece biri bulunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM
BİRİNCİ BÖLÜM
İLÇE VE İL TEŞKİLÂTI
MADDE 12 : İLÇE TEŞKİLÂTI :

Anavatan Partisi ilçe teşkilâtı, ilçe kongresi, ilçe başkanı ve ilçe yönetim kurulundan meydana gelir.

MADDE 13 : İLÇE YÖNETİM KURULU'NUN KURULUŞU :

İlçe yönetim kurulu, ilçe kongresi tarafından gizli oyla seçilen ve son nüfus sayımına göre :

a) Nüfusu 200.000'den fazla olan ilçelerde başkan dahil 9 asil ve 9 yedek üyeden,

b) Nüfusu 70.000 - 200.000 arasında olan ilçelerde başkan dahil 7 asil ve 7 yedek üyeden,

c) Nüfusu 70.000'den az olan ilçelerde başkan dahil 5 asil ve 5 yedek üyeden,

Meydana gelir.

İlçe yönetim kurulu, seçimi takiben yapacağı ilk toplantıda görev bölümü yaparak kendi aralarında bir başkan yardımcısı ile bir ilçe sekreteri ve bir ilçe muhasibini gizli oyla seçer.

İlçe yönetim kurulu başkan ve üyeliği, milletvekilliği, disiplin kurulu başkan ve üyeliği ve hangi kademedede olursa olsun o il ve ilçe çevresindeki başka bir kurul üyeliği ile birleşemez.

MADDE 14 : İLÇE KONGRESİNİN KURULUŞU :

İlçe kongresi, seçilmiş ve tabii üyelerden teşekkül eder, seçilmiş üyelerin sayısı 400'den fazla olamaz.

1. Seçilmiş üyeler:

a) İlçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde kayıtlı partili üye sayısı 400 veya daha az ise bütün üyeler ilçe kongresinin delegesi sayılır

b) İlçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde kayıtlı üye sayısı 400'den fazla ise;

400 sayısı ilçeye kayıtlı bütün partili üyelerin miktarına bölünmek suretiyle, elde edilen kat sayısı köy ve mahallelerdeki üye miktarı ile çarpılır. Böylece her köy ve mahallede seçilecek olan delege miktarı bulunur. Partili üyeler yapacakları toplantılarda kendilerine bildirilen bu kontenjan sayısı kadar asil ve yarısı kadar yedek delegeyi seçerek, seçilenlerin isimlerini ve toplantılarının sonucunu bir tutanakla ilçe başkanlığına bildirirler. İlçe yönetim kurulunca delege seçimlerinde görev almak üzere köy ve mahallelerdeki kayıtlı üyelerden biri görevlendirilir.

2. Tabii Üyeler :

a) İlçe başkanı,

b) İlçe yönetim kurulu üyeleridir.

Tabii üyeler; ilçe kongresinde, ilçe yönetim kurulunun ibrası için yapılan oylamalara katılamazlar.

MADDE 15 : İLÇE BAŞKANI:

İlçe başkanı, bu tüzükte gösterilen esaslara göre, en

çok iki yıl için, ilçe kongresi tarafından seçilir. aynı kişi ara verilmeksizin beş defadan fazla seçilemez. Yeniden seçilebilmesi için aradan dört yıllık bir sürenin geçmesi zorunludur.

İlçe başkanı partinin ilçe hudutları içerisindeki temsilcisi olup parti çalışmalarının mer'î mevzuat, parti programı, tüzük, yönetmelik ve genelgeleri doğrultusunda yürütülmesi ile görevli ve sorumludur.

Boşalma halinde, başkanlık görevi başkan yardımcısı tarafından yürütülür.

MADDE 16 : İL KONGRESİ DELEGELERİ :

İl kongresi seçilmiş ve tabii üyelerden teşekkül eder. Seçilmiş üyelerin sayısı 600 den fazla olamaz.

1. Seçilmiş Üyeler:

600 sayısı il seçim çevresinde son milletvekili genel seçimlerinde partinin aldığı oy sayısı toplamına bölünerek elde edilen katsayı ilçe seçim çevresinde son milletvekili genel seçimlerinde partinin aldığı oy sayısı ile çarpılarak her ilçenin seçeceği delege miktarı bulunur. İlçe kongrelerince bu miktar kadar asil ve yarısı kadar yedek delege kendi üyeleri arasından seçilir.

İlçenin genel seçimlerden sonra kurulması, kaldırılması, bölünmesi, birleştirilmesi veya sair sebeplerle ilçede partinin aldığı oy miktarının resmen tespit edilememesi halinde delege miktarının tesbitine Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

2. Tabii üyeler:

- a) İlin partili milletvekilleri,
- b) İl başkanı,
- c) İl yönetim kurulu üyeleri,
- d) İl disiplin kurulu başkanı,
- e) İl disiplin kurulu üyelerinden müteşekkildir.

Geçici yönetim kurulu başkan ve üyeleri de kongreye katılma hakkına sahiptirler. Ancak, geçici il yönetim kurulu başkan ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların kongrede oy kullanma hakları yoktur.

Tabii üyelerden il yönetim kurulu başkan ve üyeleri, il yönetim kurulunun ibra edilmesi ile ilgili oylamaya katılamazlar.

İKİNCİ BÖLÜM

İLÇE VE İL KONGRELERİ HAKKINDA ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 17 : İLÇE VE İL KONGRE DELEGE SAYISININ TESBİTİ :

İlçe kongresine her köy ve mahalleden gelecek delege sayısı tüzüğün 14. maddesindeki esaslara göre ilçe yönetim kurulu tarafından tespit ve il yönetim kurulu tarafından tasdik edilmek suretiyle belirlenir.

İl kongresi için her ilçeden gelecek delege sayısı ise Tüzüğün 16. maddesindeki esaslara göre Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilerek il ve ilçelere bildirilir.

Bu tespitler yapılırken, Yüksek Seçim Kurulunca yayınlanan seçim sonuçları veya Devlet İstatistik Enstitüsünce yayınlanan rakamlar esas alınır.

MADDE 18 : KONGRE TOPLANTI DÖNEMİ VE DELEGELİĞİN SÜRESİ :

İl ve ilçe kongrelerinin toplantı dönemi yirmi aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir.

İl ve İlçe kongresi delegelerinin görev süreleri kendilerini seçen kongrelerin müteakip normal toplantısına kadar devam eder.

MADDE 19 : KONGREYE ÇAĞRI :

İl ve ilçe kongrelerinin yapılacağı gün saat ve yer ile gündemi; yapılamadığı takdirde ikinci toplantının keza günü, saati, yeri ve gündemi mutad vasıtalarla partililere — özellikle delegelere— ve halka duyurulur.

Birinci fıkrada yer alan hususlar toplantı gününden en az 15 gün önce mahallin en büyük mülki amirliğine yazı ile bildirilir; bu yazıya toplantıya katılacak üyeleri gösteren liste de eklenir.

Toplantıya katılacakların tespiti, toplantı hazırlıkları ve toplantının açılmasına müteallik hususlar yönetmelikte gösterilir.

MADDE 20 : KONGRE BAŞKANLIK DİVANİ :

Kongre açıldıktan sonra bir başkan, bir ikinci başkan ve üç kâtip üyeden teşekkül eden bir başkanlık divanı seçilir.

Kongre başkanı gizli oyla seçilir. Aday tek ise bu seçim iş'ari oy ile yapılır. İkinci başkan ve kâtipler de iş'ari oy ile seçilirler.

Kongreyi başkanlık divanı yönetir. Kongre başkanı toplantı düzenini sağlamak, tutanağın yazılmasını kontrol etmek, oy ayırım işlerine sandık kurulu ile birlikte nezaret etmekle görevlidir.

Kongrenin huzur ve sükûnunu bozanları, karışıklık çıkaranları, divanın ikazına rağmen konu dışında konuşanları kongre dışına çıkarmak, gerekirse salon dışında hazır bulundurulmuş emniyet kuvvetlerini göreve davet etmek

kongre başkanının yetkilerindendir. Bu konuda alınan kararlar kesindir. Divan başkanlığınca kongre dışına çıkarılanların oy hakları saklıdır.

MADDE 21 : KONGRE GÜNDEMİNİN DÜZENLENMESİ :

İl kongresinin gündemi il yönetim kurulu, ilçe kongresinin gündemi ise ilçe yönetim kurulu tarafından düzenlenir. Kongrede hazır olan delegelerin çoğunluğunun kararı ile gündem maddelerinin sırası değiştirilebilir veya gündeme yeni maddeler ilave edilebilir. Ancak bu konudaki tekliflerin hazır olan delegelerin en az yirmide biri tarafından yazılı olarak yapılması gerekir.

Üst kademelerin yazılı olarak bildirdiği konular alt kademede kongre gündemine konulur.

Kongreler, işlerini kolaylaştırmak için gerektiği kadar komisyon kurarlar.

Fevkalade kongrelerde kongrenin toplantısını gerektiren gündemden başka konu görüşülemez.

MADDE 22 : KONGRELERDE YAPILACAK SEÇİMLER :

İl ve ilçe kongrelerinde, il kongresi ve büyük kongre delegeleri ile il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, il disiplin kurulu başkan ve üyelerinin seçimleri, yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır.

Gündeminde seçim olan il ve ilçe kongreleri toplantılarından en az 15 gün önce kongreye katılacak partili üyeleri belirleyen liste, il kongresi için Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen seçim kurulu başkanına, ilçe kongreleri için o yer seçim kurulu başkanına, ilçede birden fazla seçim kurulu bulunması halinde, birinci ilçe seçim kurulu başkanına iki nüsha olarak verilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da bildirilir. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 21. maddesinde gösterilen esaslara göre seçim kurulu başkanınca tasdik edilen listeler, toplantı tarihinden 7 gün önce parti il ve ilçe binasında asılmak suretiyle ilân edilir. İlân süresi üç gündür.

İlân süresince listeye yapılacak itirazlar, ilgili seçim kurulu tarafından incelenerek listeler kesinleştirilir ve mühürlenerek partiye gönderilir. Bu liste kesin olup hiçbir surette itiraz edilemez.

İl ve ilçe kongrelerinde yapılacak seçimlerde, aday olanların listeleri, organlarına göre ayrı ayrı olmak üzere tek liste halinde veya ayrı listeler halinde kongre başkanlık divanınca düzenlenerek, ilgili seçim kurulu başkanına mühürlenmek üzere verilir. Ancak, kongreye katılan üyelerden en az 1/10'unun yazılı teklifi ile kongre delegesi olmayan veya delege olduğu halde kongreye katılamayan üyeler de aday gösterilebilir.

Seçimler ve oyların tasnifi ilgili seçim kurulu başkanlığınca görevlendirilecek seçim sandık kurulununun nezaretinde ara vermeden yapılır.

MADDE 23 : İL VE İLÇE KONGRELERİNDE OYLARIN KULLANILMASI :

İl ve ilçe kongrelerinde teşkilât kademeleri ile delegelerin seçiminde oyların kullanılması, sayım ve tasnifi, seçim sonuçlarına itiraz, bu tüzüğün 43. ve Siyasi Partiler Kanununun 21. maddesinde gösterilen esas ve usullere göre yapılır.

MADDE 24 : KONGRENİN GÖREV VE YETKİLERİ :

Kongreler ilgili yönetim kurulu ve başkanlarının üst karar ve denetim organlarıdır.

Bu sebeple her kongre:

1. Yönetim kurulu'nun çalışma raporunu inceler, kabul veya rededer.

2. İlçe kongresi, ilçe başkanını, ilçe yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri ile il kongresine gidecek delegeleri; il kongresi ise, il başkanını, il yönetim kurulu asil ve yedek üyelerini, il disiplin kurulu asil ve yedek üyeleriyle Büyük Kongreye gidecek delegeleri seçer.

3. Delegelerin tekliflerini inceler, yetkisi içinde olanları karara bağlar, olmayanları yönetim kurulu başkanı aracılığı ile üst kademeye gönderir.

4. Her türlü memleket meselelerini, milli ve mahalli hizmetleri kanuni sınırları içerisinde görüşüp kararlar alabilir. Yönetim kurulunun ve başkanın faaliyetlerini inceler, gerekli gördüğü direktifleri verir ve kararlar alır. Kongre kararları ilgili teşkilât kademeleri için bağlayıcı niteliktedir.

MADDE 25 : ŞİKAYET VE İTİRAZLAR :

Köy ve mahallerdeki delege seçimleri toplantısı ile il ve ilçe kongreleri hakkındaki itirazlar aşağıdaki usule göre yapılır.

1. İl ve ilçe kongrelerinde seçimlerle ilgili itirazlar ancak bu tüzüğün 23. ve 42. maddelerinde gösterildiği şekilde ilgili seçim kurulu başkanlığına yapılabilir.

2. Köy ve mahallerdeki delege seçimleri toplantısı ile ilgili itirazlar o köy veya mahallede partiye kayıtlı üyelerin ancak 1/5'i tarafından toplantıdan sonraki üç gün içerisinde il yönetim kuruluna yapılır. İl yönetim kurulu 10 gün içinde gerekli soruşturmaları yaparak kararını verir.

3. İlçe kongresine ait şikâyet ve itirazlar, il yönetim kuruluna, il kongresine ait şikâyet ve itirazlar da Merkez Karar ve Yönetim kuruluna yapılır. Her iki halde de yetkili yönetim kurulları en geç 15 gün içinde gerekli soruşturmayı yaparak kararını verir.

4. Merkez Karar ve Yönetim kurulu herhangi bir ilçenin köy ve mahallelerinin tamamında veya bir kısmında delege seçimi toplantısı yapılmadığı halde yapılmış gibi gösterildiğini haber alırsa, bu işlem ve sonuçlarını geçersiz saymaya ve yenilenmesini istemeye yetkilidir.

5. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu bu maddede ilçe kongreleri ve delege seçimleriyle ilgili olarak il ve ilçe yönetim kurullarının sahip olduğu yetkiye öncelikle sahiptir.

MADDE 26 : KONGRELERİNİ YAPMAMIŞ YÖNETİM KURULLARI :

Her ne sebeple olursa olsun kongresini yapmamış olan teşkilât kademeleri ust kademenin kongresine katılamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İL TEŞKİLÂTI

MADDE 27 : İL YÖNETİM KURULLARININ KURULUŞU

İl yönetim kurulu il kongresi tarafından gizli oyla seçilen ve son nüfus sayımına göre :

a) Nufusu 1.400.000'den fazla olan illerde başkan dahil 15 asil ve 15 yedek uyeden,

b) Nüfusu 600.000'den fazla olan illerde başkan dahil 11 asil ve 11 yedek uyeden,

c) Nüfusu 600.000'den az olan illerde başkan dahil 9 asil 9 yedek uyeden meydana gelir. İl yönetim kurulu, seçimi takiben yapacağı ilk toplantıda, görev bölümü yaparak kendi aralarında bir başkan yardımcısı ile bir ilçe sekreterini ve bir il muhasibini gizli oyla seçer. Nufusu son sayıma göre 1.400.000'i aşan illerde iki başkan yardımcısı seçilir.

Haklarında geçici çıkarma cezası verilmiş olup da henüz süresini doldurmamış olanlar, il yönetim kuruluna seçilemezler ve herhangi bir şekilde kurulda görev alamazlar. Ana - baba ile çocuklar, kardeşler, karı - koca aynı il yönetim kurulunda birlikte bulunamazlar. İl yönetim

kuruluna ancak kanuni ikametgâhları o il içerisinde olanlar seçilebilir.

İl yönetim kurulu başkan ve üyeliği; milletvekilliği, disiplin kurulu başkan ve üyeliği hangi kademedede olursa olsun o il çevresindeki başka bir kurul üyeliği ile birleşemez.

MADDE 28 : PARTİ İL BAŞKANI :

İl başkanı il kongresi tarafından bu tüzükte gösterilen esaslara göre ve en çok iki yıl için seçilir. Aynı kişi ara verilmeksizin beş defadan fazla seçilemez. Yeniden seçilebilmesi için aradan dört yıllık bir sürenin geçmesi zorunludur.

İl başkanı, il hudutları içerisinde partiyi temsil eder. İl içerisindeki parti teşkilâtını denetler. Parti adına yapılacak yazışmaları imzalar.

Boşalma halinde, başkanlık görevi başkan yardımcısı tarafından yürütülür. İki başkan yardımcısı olan illerde il başkanlığını hangi başkan yardımcısının yürüteceği Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kararlaştırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARI HAKKINDA ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 29 : İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

1. Kanun, Parti Tüzüğü, Büyük Kongre, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile kendi kongresinin kararlarını ve üst kademece verilecek talimatları uygulamak, kendisine bağlı teşkilâtı denetlemek ve düzenlemek;

2. Seçimlerde parti adaylarının kazanması için çalışmak;

3. Çalışma raporunu hazırlayarak kongreye sunmak, kongre gündemini tesbit etmek;

4. Kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri içerisinde kalmak kaydıyla partinin gelirini artırmaya çalışmak, üyelerin ödemeyi taahhüt ettikleri aidatı tüzük hükümlerine göre tahsil etmek, masraflarda israf ve gösteriştan kaçınmak;

5. Parti teşkilâtı içinde ve üyeler arasında birliğin ve kardeşliğin tecessüsüne çalışmak, anlaşmazlık ve geçimsizliklere meydan vermemek;

6. Parti içi yazışmalarda hiyerarşik kademeye uymak; âcil hallerde üst kademeye yaptığı temas ve yazışmaları bağlı olduğu kademeye bildirmek;

7. Parti hizmetlerinde çalıştırılacak personeli işe almak veya işten çıkartmak, özlük haklarını, maaş ve ücretlerini kanunlara ve işin özelliğine göre tayin etmek;

8. Bütçeyi ve kesin hesabı hazırlayarak bir üst yönetim kuruluna sunmak.

MADDE 30 : YÖNETİM KURULU TOPLANTILARI :

İl ve ilçe yönetim kurulları en az ayda iki defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve bu Tüzükte aksine hüküm yoksa, mevcudun çoğunluğu ile karar verir. Başkan nisaba dâhildir.

Mazeretsiz birbirini takip eden üç toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır.

Toplantılar münhasıran il veya ilçe merkezi binasında yapılır. Kararlar mevcut üyeler tarafından imzalanarak saklanır. Katılmayan üyeler karar defterinde gösterilir.

Herhangi bir sebeple üyeliğin boşalması halinde, aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler çağırılır.

MADDE 31 : İŞTEN EL ÇEKTİRME :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu aşağıdaki sebeplerle il ve ilçe başkan ve yönetim kurullarını kısmen veya tamamen işten el çektirebilir.

a) Bu tüzüğün 62/4. Maddesinde gösterilen suçlardan birini yönetim kurulu üyesi sıfatıyla işlemek,

b) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle üst makamlarca verilen emir, tamim ve talimatlara uymamayı itiyat edinmek,

c) Parti ve partinin üst kademe yöneticileri aleyhinde kararlar almak ve eylemde bulunmak,

d) Alenen ve yazı ile Partiyi, Parti Programında yer alan umdeleri tezyif ve tahkir etmek.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yukarıda sayılan hal-lerde, konuyu tahkik ederek, musbet veya menfı bir karar verir. Bu karar kesindir.

Siyasi Partiler Kanununun 101-d maddesindeki hal-ler dışında verilecek işten el çekirtme kararları gizli oyla ve uye tamsayısının 2/3 çoğunlukla alınır.

MADDE 32 : GEÇİCİ İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARI :

Partinin ilk kuruluşunda, veya sonradan istifa, ölüm, ihraç, veya işten elçektirme sebebiyle boşalma halinde, Merkez Karar ve yönetim Kurulu tarafından geçici il ve ilçe yönetim kurulları teşkil edilir. Bu kurullar, kongrelerince seçilmiş yönetim kurullarının yetki ve haklarına bu tuzuk hükümleri dahilinde aynen haızdırler.

İl veya ilçe yönetim kurulları, yedeklerin de getirilme-sinden sonra yarıdan aşağıya düşerse, boşalmış sayılır. Bu durumda, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından geçici il veya ilçe yönetim kurulu teşkil olunur.

MADDE 33 : AYNI KURULDA GÖREV ALMA YASAĞI :

İkinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları aynı il ve-ya ilçe yönetim kurulunda görev alamazlar.

Aynı kurulda görev almaları caiz olmayanlar seçilmiş oldukları takdirde, en çok oy almış olanın üyelik sıfatı devam eder. Oylarda eşitlik halinde kur'a çekilir.

İkinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarından birinin il, diğerinin merkez ilçe yönetim kuruluna seçilmiş olması halinde de yukarıdaki yasak hükmü geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
GENEL MERKEZ TEŞKİLÂTI
BİRİNCİ BÖLÜM
BÜYÜK KONGRE

MADDE 34 : BÜYÜK KONGRE :

Büyük Kongre seçilmiş ve tabii üyelerden teşekkül eder.

1. Seçilmiş üyeler :

Her il kongresinde o ili Büyük Kongrede temsil etmek üzere seçilmiş delegelerdir. Seçilmiş üyeler T.B.M.M. üye tam sayısının iki katından fazla olamaz ve şöyle hesaplanır; T.B.M.M. üye tam sayısının iki katı, kongrelerin başlamasına Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca karar verildiği tarihten önceki son genel milletvekili seçimi sonunda T.B.M.M. 'de bulunan veya bu tarihten sonra seçilmiş Partili milletvekilleri toplamına bölünür (T.B.M.M. de üyesi olmayan iller için en az bir üye varmış gibi işlem yapılır). Elde edilen katsayı o ilin karar tarihindeki milletvekili sayısı ile çarpılır. Çıkan sayı o ilin delege miktarını gösterir.

Olağan il kongresinde, Büyük Kongre için kaç delege seçileceği, kongrelerin başlamasına kara verildiği tarihte Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca hesap edilerek il başkanlıklarına bildirilir.

2. Tabii üyeler şunlardır :

a) Parti Genel Başkanı,

- b) Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Üyeleri,
- c) Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri,
- d) Partili Bakanlar Kurulu Üyeleri,
- e) Partili T.B.M.M. Üyeleri.

Buyuk Kongrenin tabii uyelerinin ayrıca il kongrelerince delege olarak seçilmesi caiz değildir.

Buyuk Kongre delegelerinin bu sıfatları, kendilerini seçen kongrenin gelecek normal toplantısına kadar devam eder.

MADDE 35 : BÜYÜK KONGRENİN TOPLANMASI :

Buyuk Kongrenin olağan toplantıları iki yılda bir Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun belirteceği yer ve zamanda yapılır.

Toplantının yapılacağı gün, saat ve yer ile toplantı gündemi, yazı ile bildirilir. En az bir ay önce de il başkanlıklarına duyurulur.

Genel Başkanın, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun veya Buyuk Kongre üyelerinin en az beşte birinin yazılı talebi üzerine, Buyuk Kongre olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Olağanüstü toplantılarda, toplantıyı gerektiren gündemden başka konu görüşülemez. Genel Başkanlığın Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun veya Merkez Disiplin Kurulunun herhangi bir sebeple boşalması hali dışında, seçim olağanüstü toplantı sebebi değildir.

Olağanüstü toplantı halinde de ikinci fıkrada bahsedilen bildirimler yapılır.

MADDE 36 : BÜYÜK KONGRENİN GÖREV VE YETKİLERİ :

Buyuk kongrenin gorev ve yetkileri şunlardır :

a) Partinin en yuksek organı Buyuk Kongredir.

b) Parti Genel Başkanını, Partinin Merkez Karar ve Yonetim Kurulu ile, Merkez Disiplin Kurulunu ve boylece Tuzukte belirtilen organları seçmek, Partililer Kanunundaki usul ve esaslara gore gızlı oyla seçmek,

c) Partinin gelir-gıder kesin hesabını kabul ve Merkez Karar ve Yonetim Kurulunu ibra etmek veya kesin hesabı reddetmek, gerekli ahvalde sorumlular hakkında dava açmak,

d) Toplumu, Devleti ve Partiyi ilgilendiren konularla kamu faaliyetleri ve parti politikası hakkında genel nitelikte olmak şartıyla bağlayıcı veya temennı kararları almak,

e) Her kademedeki Parti Disiplin Kurullarınca verilen disiplin cezalarını ilgili hukumlere gore affetmek,

f) Partinin feshine veya başka bir partiyle birleşmesini ve boylece hukukı varlığı sona erecek partinin mallarının tasfiye suretine dair kararlar vermek,

g) Partinin Tüzuk ve programını, kabul etmek veya değiştirmek,

ı) Kanunun veya bu tuzuğun gosterdiği sair hususları karara bağlamak,

MADDE 37 : AÇILIŞ :

Buyuk Kongre yoklama yapıldıktan sonra yeter sayı varsa Parti Genel Başkanı tarafından açılır.

Toplantı yeter sayısı Buyuk Kongre uye tam sayısının salt çoğunluğudur.

İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yeter sayısı bulunamıyorsa, ikinci çağrı üzerine yapılacak toplantıda toplantıya katılanlarla iktifa olunur.

Büyük Kongrenin karar yeter sayısı bu tüzükte aksine hüküm yoksa, hazır bulunan üyelerin çoğunluğudur.

Parti tüzük ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin olan veya parti politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için; bunların Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Büyük Kongre üyelerinin en az yirmide biri tarafından ileri sürülmüş olması gerekir. Kanunlar parti tüzük ve programı çerçevesinde toplumu ve devleti ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri konularında karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için, bu tekliflerin Büyük Kongrede hazır bulunan üyelerin üçte biri tarafından yapılmış olması şarttır. Bu teklifler, Büyük Kongrece seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporuyla birlikte incelenir ve karara bağlanır.

MADDE 38 : KONGRE DİVANI :

Büyük Kongrede, gündeme geçilmeden önce bir başkan, yeteri kadar ikinci başkan ve kâtip seçilerek kongre divanı teşkil edilir.

Büyük Kongre Başkanı gizli oyla seçilir. Aday tek ise bu seçim iş'ari oyla yapılır. İkinci başkan ve kâtipler de iş'ari oy ile seçilirler.

Kongre Divanı; müzakereleri idare etmek, toplantı düzenini sağlamak, tutanağı düzenlemek, sayım ve dökümü denetlemek ve tasnif sırasında veya sonradan vaki itirazları inceleyip karara bağlamakla görevlidir.

MADDE 39 : AÇIŞ KONUŞMASI VE RAPORUN OKUNMASI :

Büyük Kongrede divanın teşkilinden sonra açış konuşması için Parti Genel Başkanına söz verilir. Bundan sonra Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun faaliyet raporu okunur.

MADDE 40 : KOMİSYONLAR :

Büyük Kongrede divan çalışmalarına yardımcı olmak üzere işin mahiyetine ve kongrede beliren temayüle göre divana karşı sorumlu komisyonlar teşkil edilir.

MADDE 41 : KONGRE GÖRÜŞMELERİ :

Büyük Kongrede görüşmeler, gündemdeki sıraya göre yapılır. Kongre, gündemine ve görüşme usulüne hakimdir. Gündemindeki sırasının değiştirilmesi veya konunun gündeme alınması kongrenin kararına bağlıdır.

Görüşmeler söz isteği sırasına göre yürütülür. Parti Genel Başkanına veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu adına söz isteyen Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyesine komisyon başkanı ve sözcülerine öncelikle söz verilir.

Çalışma raporuna muhalefet şerhi vermeyen Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyesine rapor aleyhine söz verilmez.

MADDE 42 : SEÇİMLERİN YAPILMASI :

Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Merkez ve Disiplin Kurulu üyelerinin seçimleri yargı gözeti-

mi altında, gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır.

Seçim yapılacak Büyük Kongre toplantılarından en az 15 gün önce kongreye katılacak üyeleri gösteren listeler, Yüksek Seçim Kurulunun tayin edeceği seçim kurulu başkanına iki nüsha olarak verilir. Siyasi Partiler Kanununun 21. Maddesindeki esaslara göre seçim kurulu başkanınca tasdik edilen listeler kongre toplantı tarihinden yedi gün önce parti genel merkez binasında asılmak suretiyle ilân edilir. İlân süresi üç gündür. İlân süresince listeye yapılacak itirazlar ilgili hakime yapılır. Bu suretle ilgili seçim kurulu tarafından kesinleştirilen ve mühürlenerek partiye gönderilen listeye hiçbir surette itiraz edilemez.

Büyük Kongrede yapılacak seçimlerde aday olanların listeleri, organlara göre ayrı ayrı olmak üzere, tek liste veya ayrı listeler halinde kongre başkanlık divanınca yeteri kadar düzenlenerek, ilgili seçim kurulu başkanına mühürlenmek üzere verilir.

Seçim Kurulu Başkanlığınca görevlendirilecek "Büyük Kongre Seçim Sandık Kurulu" seçim ve tasnif bitinceye kadar seçimlere nezaret eder. Seçim sandık kuruluna yardımcı olunması ve oyların sayılması için, aday olmayanlar arasından ayrı ayrı illerden olmak şartıyla her organ seçimi için üçer kişilik tasnif komisyonu kurulur.

MADDE 43 : OYLARIN KULLANILMASI :

Seçim kurulunca gönderilen mühürlü listede adı yazılı olmayanlar oy kullanamazlar. Oylar oy verenin nüfus hüviyet cüzdanı veya ilgilinin hüviyetini belirleyecek resmi

diğer bir belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. De-
legeler illerin alfabetik sırasına göre oylarını kullanırlar. Her
delege ancak kendi oyunu kullanabilir.

Oylar oy verme sırasında, sandık kurulu başkanı ta-
rafından verilen adayları gösterir seçim kurulu başkanınca
mühürlenmiş listedeki isimlerin işaretlenmesi suretiyle kul-
lanılır. Seçilecek organı oluşturan üye sayısından fazla ada-
yın işaretlendiği oy pusulaları ile diğer kağıtlara yazılan oylar
geçersiz sayılır.

Sayım ve döküm sırasında en fazla oy alanlar asil üye-
liklere, diğerleri yine sıra ile yedek üyeliklere seçilmiş olur-
lar. Eşitlik halinde kur'a çekilir.

Seçim sonuçlarına, tutanakların düzenlenip ilân edil-
mesinden itibaren iki gün içerisinde ilgililer tarafından ilgili
hakime itiraz edilebilir. Hakim tarafından verilen karar
kesindir.

MADDE 44 : KONGRE ZABITLARI :

Kongrenin sonunda kongreye ait seçimlere ilişkin
olanlar dışındaki bütün evrak ve zabıtlar kongre başkanı
tarafından Parti Genel Başkanına dizi pusulasına rapten tes-
lim edilir.

Kullanılan oylar ve seçimlere ait diğer belgelerle tuta-
nağın bir örneği ilgili seçum kurulu başkanlığına verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

KÜÇÜK KONGRE

MADDE 45 : KÜÇÜK KONGRE :

Büyük Kogreden sonra partinin en yüksek danışma organı olan Küçük Kongre :

- a) Parti Genel Başkanı,
- b) Partinin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri,
- c) Partili T.B.M.M. üyeleri,
- d) İl Başkanlarından teşekkül eder.

MADDE 46 : KÜÇÜK KONGRENİN GÖREV VE YETKİLERİ :

Küçük Kongrenin görev ve yetkileri şunlardır :

- a) Partinin genel politikasını, Büyük Kongrenin direktif ve temayülüne uygun olarak yorumlamak ve gereklerine göre açıklamak,
- b) Kanun ve tüzük hükümlerine göre yapılması gereken ve ilgili organlar tarafından hazırlanan meclis gruplarına ait yönetmelikler dışındaki yönetmelikleri incelemek ve görüş bildirmek,
- c) Partinin takip ettiği politika hakkında görüş ve tavsiyelerini bildirmek,
- d) Kendi faaliyet raporunu incelemek, onaylamak ve kongreye sunmak,

e) Kanunlar ve bu tüzük ile verilen sair görevleri yapmak.

MADDE 47 : KÜÇÜK KONGRE TOPLANTILARI :

Küçük Kongre en az 6 ayda bir Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun daveti üzerine toplanır.

Küçük Kongre en az iki gün devam eder. Kararlar tavsiye niteliğinde olup, toplantısının ikinci gününde alınır.

Küçük Kongre başkanlık divanı parti genel başkanlık divanıdır.

Toplantı nisabı, üye tam sayısının salt çoğunluğu, karar nisabı ise mevcudun çoğunluğudur.

Küçük Kongrenin gündemi toplantı gününden en az bir hafta önce üyelerin eline geçecek şekilde yazılı olarak bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU

MADDE 48 : KURULUŞU, SÜRESİ, ÇALIŞMA USULÜ :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu şu üyelerden teşekkül eder:

- a) Parti Genel Başkanı,
- b) Büyük Kongrece seçilen 33 asil ve 15 yedek üye,
- c) Büyük Kongrede yeni Genel Başkan tarafından gösterilen 14 aday arasından seçilen 7 asil ve 3 yedek üye

Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun görevi, gelecek Büyük Kongreye kadar devam eder. Bu süre içinde; ölüm istifa gibi sebeplerle kuruldan ayrılanların yerine en fazla oy alan yedek üyeler sıra ile davet edilir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu; Genel Başkanın, bulunmadığı hallerde teşkilât işleriyle görevli Genel Başkan Yardımcısının başkanlığında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Acele hallerde toplantı nisabı aranmaz. Eksik üyelerle toplanılabilir. Karar nisabı mevcudun çoğunluğudur. Eşitlik halinde başkanın oyu iki oy sayılır.

T.B.M.M. Grup Başkanvekilleri Merkez Karar ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılırlar. Ancak oy kullanamazlar.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanır. Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya gelmeyen üye müstafi addedilir.

MADDE 49 : MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu;

Partinin Büyük Kongreden sonraki en yüksek karar organıdır.

Görevleri şunlardır:

a) Partinin program ve tüzük hükümlerini, Büyük Kongre kararlarını uygulamak ve bu esaslar çerçevesinde partinin bütün teşkilâtını idare etmek;

b) Parti program ve tüzüğünün tatbiki, mesai programının tanzimi, ihtisas kadroları ve büroları teşkili ile sair hususlarda lüzumlu gördüğü konular hakkında yönetmelikler hazırlamak ve bu yönetmeliklerden gerekli gördükleri hakkında Küçük Kongrenin görüşünü alarak uygulamaya koymak;

c) Partinin programını ve bu programda gösterilen ideallerini yaymak için her türlü basın, yayın organlarından kitle haberleşme araçlarından ve diğer telkin vasıtalarından istifadeye çalışmak;

d) T.C. Anayasası ve Siyasi Partiler Kanununun müsaade ettiği ölçüler içerisinde lüzum görülen yerlerde teşkilât kurmak ve bütün teşkilâtı geliştirmeye ve genişletmeye çalışmak;

e) Faaliyet raporunu hazırlamak ve Büyük Kongreye sunmak;

f) Bu Tüzükte ve Siyasi Partiler Kanununda gösterilen sınırları aşmamak şartıyla partinin gelirlerini artırmak için gerekli tedbirleri almak;

g) Parti teşkilâtının Kanun ve Tüzük hükümlerine uygun çalışmasını takip ve kontrol etmek üzere parti müfettişlikleri kurmak, bunların görev ve yetkilerini belirleyen yönetmeliği hazırlamak;

h) Kanunların ve tüzüğün verdiği bütün yetkileri kullanmak, partinin menfaatine uygun, kanunların ve tüzüğün yasaklamadığı bütün görevleri yapmak ve bu sebeplerle her türlü kararı ve tedbiri almak ve uygulamak;

i) İlçeleri de kapsamak üzere il teşkilâtınca gönderilen bütçe ve kesin hesaplarla genel merkez bütçe ve kesin hesabını süresi içinde inceleyip karara bağlamak;

j) Zaruri sebeplerle Büyük Kongrenin toplanamadığı hallerde partinin hukuki varlığına son verilmesiyle, tüzük ve programının değiştirilmesi dışında bütün kararları almak;

k) 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 19 ve 20. maddelerinin âmir hükümlerine uygun olarak il ve ilçe Başkan ve yönetim kurullarına 31. maddede gösterilen esaslara göre işten el çektilir.

MADDE 50 : MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULUNUN GÖREV TAKSİMATI :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Büyük Kongrece seçildikten sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından gizli oyla Genel Başkan Yardımcılarını, Genel Sekreter ve bir Parti Muhasibini seçer.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GENEL BAŞKAN

MADDE 51 : GENEL BAŞKAN :

Parti Genel Başkanı, Büyük Kongrece gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınamazsa üçüncü oylamada en çok oy alan seçilmiş sayılır.

Genel Başkan, Büyük Kongrenin müteakip normal toplantısına kadar iki yıl için seçilir. Tekrar seçilmesi caizdir. Ancak, aynı kişi ara verilmeksizin altı defadan fazla seçilemez. Yeniden seçilebilmesi için aradan dört yıllık bir sürenin geçmesi zorunludur.

Parti Genel Başkanlığı'nın herhangi bir sebeple boşalması halinde, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu en geç 15 gün içinde toplanarak Partiyi temsil yetkisini kendi içinden seçeceği bir üyeye tevdi eder ve Genel Başkanı seçmek üzere en geç 45 gün içinde Büyük Kongreyi toplantıya davet eder. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Parti Genel Başkan Vekilini seçinceye kadar Genel Başkanlık işlerini teşkilât işleriyle görevli Genel Başkan Yardımcısı yürütür.

MADDE 52 : GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ :

Parti Genel Başkanı :

a) Partiyi temsil eder;

b) Partinin tabii başkanıdır (Genel Başkan milletvekili ise Anavatan Partisi T.B.M.M. Grubunun da başkanıdır.);

c) Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna ve Büyük Kongreye karşı şahsen sorumludur;

d) Partinin teşkilât birimleri arasında ahenk ve işbirliğini sağlar; muhtelif parti organlarının müşterek toplantısına başkanlık eder;

e) Partisi dışında hiçbir dernek veya vakıfta üyelik yapamaz, görev alamaz;

f) Görev ve yetkilerini hiç kimseye devredemez;

g) Genel Başkan Yardımcıları arasında görev taksimi yapar, gerekli gördüğü hallerde bu taksimde değişiklik yapar;

h) Adli, idari, mali ve benzeri merciler nezdinde partiyi temsil eder;

i) Parti personelini tayin eder.

MADDE 53 : GENEL BAŞKAN YARDIMCILARININ SEÇİMİ :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından gizli oyla 5 kişiyi Genel Başkan Yardımcısı olarak seçer. Bunlar :

a) Teşkilât,

b) Basın-Yayın, Tanıtma ve Halkla İlişkiler,

c) Seçim,

d) Parlamento ve Hükûmet İlişkileri,

e) Araştırma, Plânlama ve Politika Tespiti,

İşlerine bakarlar ve Genel Başkan tarafından verilen diğer işleri yürütürler.

Genel Başkanın bulunmadığı zamanlarda Genel Başkan vekâlet görevini teşkilât işleriyle görevli Genel Başkan Yardımcısı yürütür.

Genel Başkan Yardımcıları lüzumu halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun içinden veya dışından ikişer yardımcı seçerler ve Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bilgi verirler. Genel Başkan Yardımcısının bulunmadıkları zamanda yerlerine hangi yardımcının vekâlet edeceğini kendileri belirler ve Genel Başkanlık Divanına bildirirler. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun dışından yardımcılığa seçilenler Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği sıfatını kazanamazlar.

MADDE 54 : GENEL SEKRETER :

Genel Sekreter Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından ve bu Kurulun üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Genel Sekreter Küçük Kongre, Genel Başkanlık Divanı ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararlarının zapta geçirilmesinden ve yürütülmesinden sorumludur. Partinin her türlü evrak işlerini ve yazışmalarını düzenler. Merkez teşkilâtında idari hizmetlerin ifasını, koordinasyon ve kontrolünü sağlar ve ve Parti Merkez Teşkilâtında istihdam edilecek hizmetli tayinini Genel Başkanla teklif eder. Genel Sekreterlik Parti teşkilâtının başvurma ve haberleşme yeridir.

Genel Sekreter ayrıca Genel Başkanın vereceği diğer işleri de yürütür.

Genel Sekreter lüzumu halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun içinden veya dışından iki yardımcı seçer, Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bilgi verir. Genel

Sekreterin bulunmadığı zamanda yerine hangi yardımcısının bakacağını kendisi belirler ve Genel Başkanlık Divanı na bildirir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu dışından yardımcılığa seçilenler Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği sıfatını kazanamazlar.

MADDE 55 : GENEL MUHASİP :

Parti Merkez Teşkilâtının mali işlerini Genel Muhasip yürütür.

Genel Muhasip, Parti parasının muhasebe yönetmeliği esaslarına göre harcanmasından, yapılacak mali akitle rin ve girilecek yükümlülüklerin usulüne ve mevzuata uygun olarak yürütülmesinden sorumludur.

İl teşkilâtının mali işlerinin düzenli yürütülmesini temin için gerekli tedbirleri alır; takip ve kontrol eder.

Partinin muhasebe işlerine ait yazışmaları, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcıları veya Genel Sekreter ile birlikte imzalar.

Genel Muhasip lüzumu halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu içinden veya dışından iki yardımcı seçer ve Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bilgi verir. Genel Muhasibin bulunmadığı zamanda yerine hangi yardımcının vekâlet edeceğini kendisi belirler ve Genel Başkanlık Divanı na bildirir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun dışından yardımcılığa seçilenler Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği sıfatını kazanamazlar.

MADDE 56 : GENEL BAŞKANLIK DİVANI :

Genel Başkanlık Divanı şu üyelerden teşekkül eder :

- a) Genel Başkan,
- b) Genel Başkan Yardımcıları,
- c) Genel Sekreter,
- d) Genel Muhasip.

Başkanlık Divanı toplantılarına, gerektiğinde, Genel Başkan Yardımcılarının, Genel Sekreterin ve Genel Muhasibin yardımcıları da katılırlar.

MADDE 57 : GÖREV VE YETKİLERİ :

Genel Başkanlık Divanının görev ve yetkileri şunlardır :

a) Genel Başkanın en yakın danışma organı olup, Genel Başkan tarafından veya Parti adına yapılacak önemli açıklamaların esaslarını tesbit eder;

b) Partiyi Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda sevk ve idare eder;

c) Partinin muhtelif teşkilât birim ve kademeleri arasında ahengi sağlar ve Genel Başkana teşkilât işlerinde yardımcı olur;

d) Partinin T.B.M.M. Grubu ile diğer teşkilât arasında irtibatı sağlar;

e) Küçük Kongre ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun gündemini hazırlar;

f) Küçük Kongreye sunulacak raporları hazırlar;

g) Bilumum seçimlere ait seçim organizasyonunu tanzim, sevk ve idare eder.

DÖRDÜNCÜ KISIM

DİSİPLİN HÜKÜMLERİ

MADDE 58 : DİSİPLİN KONULARI :

T.C. Kanunlarına, Parti Tüzüğüne, Yönetmeliklerine ve Partinin yetkili organlarınca alınan kararlara aykırı hareket eden Parti üyeleri hakkında karar vermek ve bu tüzükte gösterilen diğer işleri yapmak üzere İl ve Genel Merkez teşkilâtında disiplin kurulları teşkil edilir.

Her kademedeki disiplin kurulu üyeleri, Partinin başka bir organ veya kurulunda görev alamayacakları gibi ücretli herhangi bir hizmet de kabul edemezler.

Disiplin Kurulunun görev süreleri müteakip Büyük Kongreye kadar devam eder. Üyeliklerde boşalma halinde oy sırasına göre yedekler çağırılır.

Disiplin Kurulları ilk toplantılarında kendi aralarında bir başkan, bir başkan vekili ve bir de sekreter seçerler.

Disiplin kuruları üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun çoğunluğu ile karar verilir. Ancak, Siyasi Partiler Kanununun 101. Maddesinin (d-1) bendinde gösterilen haller dışında, Partiden kesin ihraç kararları için salt çoğunluk gereklidir.

Disiplin kurulları, kendilerine tevdi edilen bir işi en geç bir ay içinde görüşerek karara bağlamak zorundadır.

İkinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları aynı disiplin kurulunda görev alamazlar.

Disiplin organları kararları gizli oyla verir.

Disiplin kurullarına sevk edilen partili, kendisini yazılı veya sözlü savunma hakkına sahiptir. Savunma için süre, Savunmaya Çağrı Belgesinin ilgiliye tebliğinden itibaren on-beş gündür. Ancak, seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkca veya yayın yolu ile işlenen disiplin suçlarında bu süre yedi gündür. Savunma süresini geçirenler savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar.

Savunmaya çağırma. Disiplin Kurulu Başkanlığınca yazılı olarak yapılır. Bu yazıda uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiiller açıkca gösterilir.

Disiplin organları sevk yazısında istenen disiplin cezasından daha ağır ceza veremezler.

Disiplin organlarınca verilen kararlar gerekçeleri ile birlikte en geç otuz gün içinde ilgililere tebliğ olunur. Kanunun gerektirdiği hallerde bu süre kısaltılabilir.

MADDE 59 : İL DİSİPLİN KURULU :

İl Disiplin Kurulu, il kongresince seçilen beş asil ve beş yedek üyeden meydana gelir.

İl Disiplin Kurulu il hudutları içinde ikamet eden, ancak diğer üst disiplin kurullarının görev sahasına giren partililer dışında kalan bütün partililer hakkında birinci derecede disiplin kararı almaya yetkilidir. .

Kurul re'sen takibat yapamaz. Kendisine tüzukte gösterilen yetkili organlarca intikal ettirilen dosyaları karara bağlar. İl disiplin kurulu kararlarına karşı, taraflarca tebliğ

tarihinden itibaren on gün içinde Merkez Disiplin kurulu nezdinde itiraz edilebilir.

MADDE 60 : MERKEZ DİSİPLİN KURULU :

Merkez Disiplin Kurulu Büyük Kongre tarafından seçilen 13 asil ve 13 yedek üyeden meydana gelir.

Kurul; Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, Küçük Kongre ve Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile il yönetim ve il disiplin kurulları başkan ve üyeleri ve il merkezi belediye başkanları için birinci derecede disiplin kararları verir.

Kurul; il disiplin kurullarınca alınan ve itiraz yolu ile kendisine gelen kararları tasdik, lehte ve aleyhde değişme veya tamamen ortadan kaldırma suretiyle en geç bir ay içinde kesin olarak sonuçlandırır.

Bu süre içerisinde karar vermediği takdirde, il disiplin kurulu kararı kesinleşir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, bir il disiplin kurulunun boşalması halinde onun görevlerini geçici olarak yerine getirmek üzere civar bir ilin disiplin kuruluna yetki verebilir.

Genel Başkanlık Divanı bir il disiplin kurulunun görevine giren bir veya birkaç işi soruşturup karara bağlamak üzere civar bir ilin disiplin kurulunu görevlendirebilir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun talebi üzerine parti Yönetmeliklerinin, kanuna ve tüzüğe uygun olup, olmadığını inceler vesair hukuki konularda mütalâa beyan eder.

MADDE 61 : MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU :

Müşterek Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ile T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulunun bir araya gelmesinden teşekkül eder. Merkez Disiplin Kurulu Başkanı, Başkan vekili ve Sekreteri Müşterek Disiplin Kurulunun Başkanlık Divanını oluştururlar.

Partili Milletvekilleri hakkında karar verme yetkisi Müşterek Disiplin Kuruluna aittir. Bu kurulun verdiği kararlar kesindir.

MADDE 62 : DİSİPLİN CEZALARI :

Disiplin cezaları şunlardır:

- a) Uyarma,
- b) Kınama,
- c) Partiden veya gruptan geçici çıkarma,
- d) Partiden veya gruptan kesin olarak çıkarma,

Partinin T.B.M.M. Grubu üyesinin bu gruptan kesin olarak çıkarılması partiden çıkarılmayı, Partiden çıkarılması da bu grubun üyeliğinden çıkarılmayı gerektirir.

Bu üyeler hakkında verilen Gruptan geçici olarak çıkarılma cezası ilgili üyenin ceza süresince Grup çalışmalarına katılmamasını gerektirir.

Geçici çıkarma cezası verilen parti üyesi, faaliyetlerine katılamıyacağı parti organlarına hiçbir teklif yapamaz. Ancak bu hüküm o üyenin Parti Tüzüğüne, Programına, Partinin diğer mevzuatına ve organlarının bağlayıcı kararlarına uyması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

Geçici çıkarma cezası verilen parti uyelerine parti içinde hiçbir görev verilemez.

Geçici cezanın süresi, bir aydan az, bir yıldan fazla olamaz. Bu cezalar kararda tayin edilen süre için tatbik edilir ve bu sürenin sonunda kendiliğinden ortadan kalkar.

MADDE 63 : DİSİPLİN CEZASINI GEREKTİREN HALLER :

Disiplin cezasını gerektiren haller şunlardır:

1. Uyarma cezasını gerektiren haller;
 - a) Yetkili organlarca davet edildiği halde toplantılara katılmamak,
 - b) Yetkili parti organlarınca verilen görevleri makul bir sebep göstermeksizin kabul etmemek,
 - c) Hal ve hareketleriyle Partiyi küçük düşürücü tavırlar almak,
 - d) Üyelik aidatını süresinde odememek,
2. Kınama cezasını gerektiren haller;
 - a) Kanunlara, partinin program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine, partinin yetkili organları tarafından verilen kararlara sözle aykırı tavır ve harekette bulunmak, konulan yasaklara uymamak,
 - b) Oy pusulalarında tahrifat yapmak veya her ne şekilde olursa olsun seçimlere hile karıştırmak,
 - c) Partinin tesanüdünü bozacak, partilileri birbirine düşürecek hareketlerde bulunmak,

d) Kanuni sorumluluklar ve tazmin mükellefiyeti saklı kalmak şartı ile, hizmetin devamı süresince partideki görevi gereği olarak kendisine teslim edilen eşya ve malzemeyi kaybetmek veya görevden ayrılma halinde teslim etmemek,

e) Herhangi bir kademedeki yöneticilik görevini ihmâl etmek,

f) Partice tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun olarak tutmamak,

3. Geçici çıkarma cezasını gerektiren haller;

a) Her türlü seçimlerde, parti kararı olmadan bağımsız adaylığını koymak, diğer partilerin veya bağımsız adayların lehinde çalışmak ve propagandalarını yapmak veya açık ve gizli olarak partinin adayları aleyhinde çalışmak,

b) Kanunlara, parti program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine, partinin yetkili organları tarafından verilen kararlara yazı ile muhalefet etmek; bu yolda basında beyanatta bulunmak,

c) Partinin gizli karar ve yazılarını her ne sebeple olursa olsun açıklamak,

d) Partinin her kademedeki yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçek dışı haber yaymayı itiyat edinmek ve iftira, karalama ve küçük düşürücü beyan ve davranışlarda bulunmak,

e) Partiyi şahsi menfaatine alet etmek, partinin nüfuzunu kötüye kullanmak,

f) Parti Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri ile Merkez Disiplin Kurulu üyeleri aleyhine asılsız haber ve dedikodular yaymak; Parti Programında gösterilen yüksek ahlâk idealleri ile bağdaşmayan tavır ve hareketlerde bulunmak,

g) Yöneticilik görevini ihmâl ederek partiyi zarara sokmak,

h) Tüzüğün 7. maddesine aykırı hareketlerde bulunmayı ihtiyat haline getirmek veya basın yoluyla işlemek.

4. Kesin çıkartma cezasını gerektiren haller;

a) Herhangi bir sebeple partili sıfatı ile faaliyetlerinden dolayı hakkında yetkili devlet organlarınca takibat yapılarak suçlu görülme,

b) Partinin herhangi bir organ, merci, kurul ve üyesinin Siyasi Partiler Kanununun 101. Maddesinin d-1 bendi gereğince Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından işten el çektilmesi veya partiden çıkarılması istemine sebep olacak davranışlarda bulunmak,

c) Siyasi Partiler Kanununca yasaklanmış konuları ihlâl etmek suretiyle Parti hakkında kanuni takibata sebebiyet verebilecek davranışlarda bulunmak,

d) Yöneticilik veya görevli olmak sıfatını suistimal ederek Partinin resmi kayıtlarında tahrifat yapmak veya belgeleri ortadan kaldırmak,

e) Tüzüğün 8. maddesine aykırı harekette bulunmak.

Disiplin cezalarından herhangi birisi ile tecziye edilen

bir üye aynı disiplin suçunu tekrar işlemesi halinde daha ağır bir disiplin cezası ile tecziye olunur.

Disiplin suçlarından herhangi biri hakkında takibat yapan disiplin kurulu, suçun işlenip tarzı ve hadisenin mahiyetine göre sevkeden kurulun kararına bağlı kalmak şartı ile yukarıda zikredilen disiplin cezalarından herhangi birini vermeyi kararlaştırabilir.

Yukarıda yazılı hususlardan dolayı bu hareketlere ıtılardan itibaren bir yıl ve her halde olaydan itibaren üç yıl geçtikten sonra takibat yapılamaz.

MADDE 64 : DİSİPLİN KURULLARINA SEVK YETKİSİ :

Bir partili hakkında disiplin suçu sebebiyle idari tahkikat yapmaya, sevkedilecek disiplin kuruluna göre il yönetim kurulu ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ve Genel Başkan yetkilidir. Milletvekillerinin Gruba ilişkin fiil ve hareketlerinden dolayı disiplin takibatı yapmaya Grup Yönetim Kurulu ve Genel Başkan yetkilidir.

Disiplin kurullarına sevk kararı, gizli oyla ve bu kararı alacak organların üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Disiplin takibatını birinci fıkrada sayılan organlar kendi üyelerine yaptırabilecekleri gibi, daha alt kademede bir organın üyelerine veya diğer partilere de yaptırabilirler.

Muhbir veya müşteki ile disiplin suçu işlediği iddia edilen partili; tahkikata yetkili organlarda üye ise, bu işin tahkikat, müzakere ve kararına iştirak edemez. Bu üyenin ayrılmasıyla kurul teşekkül edemiyorsa bu işe mahsus ol

mak üzere eksikler yedekler ile ikmal olunur. Yine de çoğunluk sağlanamazsa Tüzüğün 59. maddesinde gösterilen şekilde dosya civar il disiplin kurullarından birisine tevdi edilir.

İlçe yönetim kurulları disiplin takibatı yapılması taleplerini il yönetim kuruluna, il yönetim kurulu başkan ve üyeleri hakkında taleplerini ise Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna yaparlar

MADDE 65 : İTİRAZ USULÜ:

a) Disiplin kurullarınca 1. derecede verilen disiplin cezalarına karşı, hakkında hüküm verilen parti üyesi veya takibat talep eden kurul tarafından, bu tüzükte aksine bir hüküm yoksa, tebliğ tarihinden itibaren on gün içerisinde itiraz edebilir.

b) İtirazlar bu tüzükte gösterilen esaslara göre bir üst kurula yapılır. İtiraz dilekçesi doğrudan doğruya üst kurula gönderilebileceği gibi, kararı veren disiplin kurulu başkanlığına da verilebilir.

c) Disiplin kurullarının itiraz üzerine verdikleri kararlar kesindir.

d) Büyük Kongre de dahil olmak üzere kongreler, disiplin organlarına sevk yetkisine sahip bulunan parti organ ve mercilerinin kararları ile disiplin kurullarınca verilen disiplin cezaları hakkında görüşme yapamaz ve bu konularda karar alamazlar. 35. maddedeki Büyük Kongrenin af yetkisi bu hükmün dışındadır.

MADDE 66 : DİSİPLİN KURULUNA TEDBİRLİ OLARAK SEVK :

Partiden geçici veya kesin çıkartmayı gerektiren hallerde disiplin takibatı yaptırmaya yetkili kurul suçlu gördüğü üyeyi disiplin kuruluna tedbirli olarak sevk edebilir. Tedbirli olarak sevk kararı Siyasi Partiler Kanununun 101. Maddesinin d-1 bendinde gösterilen haller dışında üçte iki çoğunlukla alınır. Bu halde partili partideki görevinden derhal uzaklaştırılır.

Hakkında tedbir kararı alınan üye üç gün içinde takibatı yürütecek disiplin kurulu nezdinde itiraz edebilir. bu istek disiplin kurulu tarafından yedi gün içinde karara bağlanır. Disiplin kurulunun tedbirin kaldırılması kararı kesindir.

Partiden kesin çıkartma kararı üyenin parti kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle infaz edilir. Bu görev partilinin kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı tarafından yerine getirilir.

BEŞİNCİ KISIM

ADAYLIK İŞLERİ

MADDE 67 : PARTİ ADAYLARININ TESPİTİ :

Milletvekilliği için yapılacak seçimlerde, Parti'nin bir seçim çevresindeki adaylarının listesi ve bunların listedeki sırası o seçim çevresindeki partili bütün üyelerin ilçe seçim kurullarının yönetiminde serbestçe oy kullanacakları bir ön seçim ile, o seçim çevresinden çıkacak milletvekili sayısının iki katı olarak aday adayları arasından tespit edilir.

MADDE 68 : ÖN SEÇİM ÇEVRESİ :

Genel seçimler için kabul edilen seçim çevresi, ön seçim içinde esas alınır.

MADDE 69 : ADAY ADAYLIĞI :

Milletvekilliği seçimlerinde aday adayı olmak isteyenler, Parti Genel Başkanlığına süresi içerisinde yazılı olarak müracaat ederler.

Genel Başkanlık Divanı müracaat süresinin bitiminden sonra müracaat eden aday adaylarının durumunu, kendi arasından veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği üyelerle teşkilât içerisinde gizli bir soruşturma yaparak inceler.

Bu inceleme sonuçlarına göre hazırlanacak raporlarla birlikte, konu Merkez Karar ve Yönetim Kurulunda görüşülür. Adaylardan ön seçime katılmaları uygun bulunanlar tesbit edilerek ilgililere duyurulur.

MADDE 70 : ADAY ADAYLIĞINA KABUL EDİLMEMEYELER :

Aşağıdaki kimselerin aday adaylığına müracaatları, herhangi bir incelemeye tabi tutulmadan reddedilir.

a) Partinin yetkili organlarının haklarında kesin ihraç kararı verilenler affedilmedikleri sürece,

b) Önseçimlerde veya merkez adaylığında diğer siyasi partilerden aynı seçim için aday oldukları tesbit edilenler,

c) İl ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyesi olup önseçimlerden doksan gün önce bu görevlerinden istifa etmeyenler.

MADDE 71 : MERKEZ ADAYLIĞI :

Bir seçimde partinin gösterebileceği adaylar toplamının yüzde beşini aşmamak üzere merkez kontenjan adaylarına hangi illerden ve hangi sıradan gösterileceği Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbit edilir.

Ancak, gösterilen merkez adayı, aday listesinde, ön seçimde seçime katılan partililerin en az yüzde yetmişbeş oyunu almış adayların üstünde bir yere konulamaz.

Aynı seçim çevresinde birden fazla merkez adaylığı kontenjanı kullanılamaz.

MADDE 72 : ADAYLIĞIN MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULUNCA TESPİTİ :

Aşağıdaki hallerde partinin göstereceği adaylar ön

seçim yapılmadan Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir :

a) Bir seçim çevresinde Partinin teşkilâtı mevcut değilse,

b) Herhangi bir seçim çevresinde partinin göstermesi gereken aday aday sayısı kadar istekli aday aday bulunmazsa,

c) Herhangi bir sebeple aday listesinde, kesinleşmeden önce, noksanlık meydana gelirse.

Önseçimlerde eşit oy olan adaylardan hangisinin bir üst sırada gösterileceği de Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir.

MADDE 73 : ÖNSEÇİM :

İlçe yönetim kurulları, üye kayıt defterlerini ve bunlara göre düzenledikleri partili seçmen listelerini önseçimlerden en geç 60 gün önce ilçe seçim kurulu başkanlıklarına verirler. İlçe seçim kurulları bu listeleri ön seçimlerden en geç 90 gün önce üye olanlara göre hazırlamak zorundadırlar.

Bu listeler, ilçe seçim kurullarınca incelenip tasdik edildikten sonra parti binasında herkesin görebileceği bir yerde onbeş gün müddetle ilân edilir.

Bu süre içerisinde partili üyeler ilçe seçim kurulu başkanlıklarına itiraz edebilirler.

İtirazlar ilçe seçim kurulları tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. İtirazın yerinde görülmesi halinde parti seçmen listesi düzeltilir.

MADDE 74 : ADAY ADAYLARI LİSTELERİNİN BİLDİRİLMESİ :

Genel Başkanlık Divanı tespit edilen aday adaylarını seçim çevrelerine göre, önseçimden en az yirmi gün önce Yüksek Seçim Kuruluna ve ilgili seçim kurullarına alındı belgesi karşılığında bildirir.

MADDE 75 : ADAYLARIN BİLDİRİLMESİ :

Genel Başkanlıkça, önseçimlerde seçilen adaylarla Merkezden tespit edilen adaylar listesi birleştirilerek hazırlanan parti aday listeleri, süresi içerisinde, alındı belgesi karşılığında Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına verilir.

MADDE 76 : SEÇİM İŞLERİ YÖNETMELİĞİ :

Aday adaylarının, boşalan aday adaylıklarının, merkez adaylığının tespitine, önseçimlere, aday adaylarından ve adaylardan alınacak aidat miktarına ve bu bölümle ilgili olup tüzükte gösterilmeyen diğer hususlara müteallik konular Seçim İşleri Yönetmeliği ile tespit edilir.

MADDE 77 : MAHALLİ İDARELER SEÇİMLERİNDE PARTİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ :

Mahalli idare seçimlerinde; belediye meclisi ve il genel meclisi üyeliklerine, belediye başkanlıklarına aday olacakların tespiti, ilgili kanun ve parti tüzüğü esaslarına uygun olmak kaydıyla 76 ncı maddeye göre hazırlanacak yönetmelikte gösterilir.

ALTINCI KISIM PARTİ GRUBU

MADDE 78 :

Partinin T.B.M.M.'de en az yirmi milletvekili bulunması halinde Parti Grubu meydana getirilir. Partili Milletvekilleri T.B.M.M. Anavatan Partisi Grubunun uyesidir.

Partinin Genel Başkanı milletvekili ise Parti Grubunun da başkanıdır; değilse grup başkanı, grup uyeleri arasında İçyonetmelikte gösterilen yöntemle seçilir.

Anavatan Partisi T.B.M.M. Grubunun çalışma esas ve usulleri bu tuzukte gösterilen hukumler saklı kalmak kaydı ile Grup İç Yonetmeliğinde gösterilir. Grup İç Yonetmeliği, Grubun kurulduğunun bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde grubu oluşturan milletvekilleri tarafından hazırlanır. Bu İç Yonetmeliğin milletvekillerinin salt çoğunluğu tarafından kabul edilmesi zorunludur. Bu şekilde hazırlanan İç yonetmelik T.B.M.M. Başkanlığına gönderilir.

MADDE 79 : GRUP BAŞKANI, BAŞKAN VEKİLLERİ, YÖNETİM KURULU :

Anavatan Partisi Genel Başkanı aynı zamanda Partinin T.B.M.M. Grubunun da başıdır.

Genel Başkan T.B.M.M. Uyesi değilse, Meclis Grubu

kendisine Grup Üyeleri arasından bir başkan seçer. Seçilme usul ve şartları Grup İç Yönetmeliğinde gösterilir.

T.B.M.M. Grubu; Başkanına yardımcı olmak üzere iki asil, iki yedek Grup Başkan Vekili, onbir asil, onbir yedek Grup Yönetim Kurulu üyesi seçer.

Grup Başkanı ve Vekilleri ile Yönetim Kurulu üyeleri her Yasama Yılı'nın başında o yıl için seçilir. Boşalma halinde yedekler aldıkları oy sırasına göre davet edilir.

Grup Genel kurulunda seçimler gizli oyla yapılır.

Genel başkan dışında Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri Partinin T.B.M.M. Parti Grubu Yönetim Kurulunda görev alamazlar.

MADDE 80 : T.B.M.M. GRUP DİSİPLİN KURULU :

T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulu Parti Grubunca kendi üyeleri arasından seçilmiş yedi asil ve yedi yedek üyeden teşekkül eder. Bu kurul kendi üyeleri arasından bir Başkan, bir ikinci Başkan ve bir Sekreter seçer.

Toplantı ve karar nisabı salt çoğunluktur. Disiplin kararları gizli oyla verilir.

T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulu Merkez Disiplin Kurulu ile birlikte Müşterek Disiplin Kurulunu meydana getirir.

Bu Tüzükte gösterilenler saklı kalmak kaydı ile milletvekilleri hakkındaki disiplin takibatının şekil, usul ve esasları, takibatı gerektiren haller, disiplin cezaları ve itiraz usulleri 66. Maddede bahsedilen İç Yönetmelikte gösterilir.

MADDE 81 : GRUP ÜYELERİNİN UYMASI GEREKEN ESASLAR :

T.B.M.M.'nin partili üyeleri:

a) Meclis çalışmalarında partinin ilkelerine, programına, Parti Grup İç Yönetmeliği hükümlerine ve Parti Grup Genel Kurulu kararlarına uymaya ve bunları desteklemeye mecburdurlar.

b) Geçerli özürleri olmadıkça Meclis Genel Kurul, Grup ve Komisyon çalışmalarına katılmak zorundadırlar.

c) Toplantılarda bulunmak veya toplantıya katılıp da aleyhte görüş bildirmiş ve oy vermiş olmak, Grup ve Parti kararlarına uymamak için mazeret değildir.

d) Grupça karara bağlanmayan hallerde T.B.M.M.'deki konuşmalarında ve oy vermelerinde serbesttirler.

MADDE 82 : GRUPTA GİZLİ OYLAMA :

Grup Genel Kurulunda seçimlere ait oylamalar ile milletvekillerini bağlayıcı nitelikteki konulara ilişkin kararlar gizli oyla alınır.

MADDE 83 : GRUP-HÜKÜMET İLİŞKİLERİ :

Bakanlar Kuruluna veya bir bakana T.B.M.M.'nde veya grupta güven veya güvensizlik oyu verilmesi konusunda karar alma yetkisi, Grup Genel Kuruluna aittir. Partinin başka hiçbir organında bu konuda herhangi bir karar alınamaz.

YEDİNCİ KISIM

KAYITLAR, DEFTERLER VE MALİ HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM

MADDE 84 : TUTULACAK DEFTER VE KAYITLAR :

Parti teşkilâtının her kademesindeki organları:

- a) Üye Kayıt Defteri,
- b) Karar Defteri,
- c) Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri,
- d) Gelir ve Gider Defteri,
- e) Demirbaş Eşya Defteri,

tutmak zorundadırlar,

Üye Kayıt Defteri: Her kademedeki parti organları Genel Merkez tarafından hazırlanan bir üye kayıt defteri tutarlar. Bu defterlere 4. ve 5. madde gereğince partiye kabul olunan üyeler kaydedilir.

Kayıtlar mahalle ve köy esasına göre yapılır.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği il ve ilçe yönetim kurulu başkanlıklarınca ayrı bir dosyada saklanır.

Üye kayıt defterlerinin parti genel merkezinde özeti- nin nasıl tutulacağı, üye giriş beyannamelerinin saklanması

şekli iç yönetmelikte gösterilir.

Karar Defteri : İlgili organın ve kurulun kararlarını tarih ve numara sırası ile ihtiva eder. Kararlar oylamaya katılanlar tarafından imzalanır. Kongrece alınan kararları da ihtiva etmesi gereken kongre tutanak özetleri Başkanlık Divanı üyelerince imzalanır.

Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri : Gelen ve giden evrak tarih ve numara sırası ile kaydedilir. Gelen evrakın asılları ile giden evrakın suretleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarında saklanır.

Gelir ve Gider Defteri : Parti adına elde edilen gelirlerin ne suretle alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcadığı sıra ile evrakı-ı müsbitesi de belirtilecek şekilde geçirilir.

Bütün defterlerin sahifeleri ve kaç sahifeden ibaret oldukları teşkilâtın bulunduğu ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek tasdik edilir.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği ilçe ve il kademelerinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilmiş olarak ayrı bir dosyada saklanır.

Bu defterlerden başka parti organ ve kurullarınca tutulmasında fayda görülen diğer defterler Parti İç Yönetmeliğinde gösterilir.

Üye kayıt defterinin Parti Genel Merkezinde özetinin nasıl tutulacağı, bütçe ve kesin hesabın nasıl hazırlanıp düzenleneceği Parti İç Yönetmeliğiyle düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 85 : PARTİ GELİRLERİ :

Partinin gelirleri şunlardır :

a) Parti üyelerinden alınacak en az (100.—) TL'sı giriş aidatı ile yıllık (300.—) ilâ (120.000.—) TL. arasındaki üyelik aidatı,

b) T.B.M.M.'ndeki partili üyelere alınacak milletvekilliği aidatı,

c) Seçimlerde adaylık, için başvuranlardan başvuru üzerine alınacak özel aidat,

d) Parti Bayrağı, Rozeti, Flâması ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,

e) Parti yayınlarının satış bedelleri, üye kimlik kartları, parti defter, makbuz ve kâğıtlarının saklanması karşılığında alınacak paralar,

f) Partice tertip edilecek balo, eğlence konser faaliyetlerinden sağlanan gelirler,

g) Parti mal varlığından elde edilen gelirler,

h) Bağışlar.

Parti üyelik aidatının asgari sınırı yıllık (600.—) altıyüz, azami sınırı (120.000.—) yüzyirmibin TL'dır. Parti üyesi vermeyi kabul ettiği aidatın miktarını Siyasi Partiler Kanununu ve bu Tüzüğe uygun olmak şartıyla, kayıtlı bulunduğu teşkilât kademesine yazı ile bildirerek artırabilir.

Aidat alacak olan teşkilât kademesi yönetim organı veya kurulu parti üyesinin vermeyi kabul ettiği miktarda aidat ödeyecek durumda olmadığını tesbit ederse, aidat miktarını asgari haddine kadar azaltabilir.

Bir parti üyesinin borçlu olduğu aidatın bir kısmını veya tamamını ödememiş olması, partinin her kademedeki kongrelerine delege seçilmesini hiçbir surette engellemez; bu kimse hakkında partiden çıkarma veya geçici çıkarmaya dair disiplin cezaları uygulanamaz.

MADDE 86 : MİLLETVEKİLLİĞİ AİDATI :

Partiye mensup T.B.M.M. üyelerinin ayrıca ne kadar aidat ödeyeceği ve bu suretle toplanan paraların ne kadar miktarının Grup faaliyetlerine, ne kadar miktarının da Parti merkezine ayrılacağı, T.B.M.M. Grup kararı ile belli edilir. Ancak bu miktarın yıllık tutarı milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını geçmez. T.B.M.M. de grup kurulamaması halinde söz konusu miktarın yarısını geçmemek kaydı ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir. Milletvekilliği adaylığı için başvuranlardan başvuru üzerine alınacak özel aidat, milletvekili ödeneğinin net bir aylığını aşmamak kaydı ile Parti İç Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 87 : SATIŞ BEDELLERİ :

Bu Tüzüğün 73. maddesinin d, e, f fıkralarında gösterilen satış bedelleri Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararı ile tesbit edilir.

MADDE 88 : BAĞIŞLAR :

Partiye, gerçek veya tüzel kişiler aynı yıl için en fazla (1.000.000.—) TL. aynı veya nakdi bağışta bulunabilirler.

Bağış veya bağışların, bağışta bulunana veya yetkili temsilcisine veya vekiline ait olduğu, verilen makbuzda açıkça gösterilir. Böyle makbuza dayanılmaksızın partiye bağış kabul edilemez.

Siyasi Partiler Kanununun 66. maddesinin 1. fıkrasında yazılı kurum ve kuruluşlardan hiçbir zaman taşınır veya taşınmaz mallar veya nakit ve haklar veya bu mal veya hakların bedelsiz olarak bırakılması, bu kurum veya kuruluşların bağlı oldukları kanun hükümleri dışında partiye aynı hakların devredilmesi istenemez ve kabul edilemez.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, yabancı uyruklu kişilerden yabancı ülkelerdeki dernek, grup ve kurumlarından herhangi bir surette aynı veya nakdi yardım ve bağış alınamaz.

MADDE 89 : GAYRİMENKUL ALIM VE SATIM:

Partinin maksadına uygun gayrimenkul alım, devir ve ferağına Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

Parti; maksadı dışında gayrimenkul iktisap edemez. Partinin gayesi içinde olmak şartı ile iktisabettiği gayrimenkul mallarından gelir sağlayabilir.

MADDE 90 : KREDİ VE BORÇ ALMA YASAĞI :

Anavatan Partisi hiçbir şekilde hiçbir yerden ve hiç-

bir kimseden dolayı veya dolaysız olarak kredi veya borç alamaz. Ancak, ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile Siyasi Partiler Kanununun 66. maddesinin 1. ve 3. fıkralarında gösterilenler dışında kalan gerçek veya tüzel kişilerden kredi veya ipotek karşılığı mal satın alabilir.

MADDE 91 : GELİR MAKBUZLARI :

Partinin bütün gelirleri Anavatan Partisi tüzel kişiliği adına elde edilir.

Parti kademelerince sağlanan gelirler Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilât kademelerine gönderilen gelir makbuzlarından seri ve numaralarına ait kayıtlar Parti Genel Merkezinde tutulur.

Partinin teşkilât kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısı ile Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşır.

Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklanma süresi Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının Partide bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

Sağlanan gelirin miktarı ile gelirin sağlandığı kimse- nin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin kimliği ve imzası makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

MADDE 92 : GİDERLERİN YAPILMASINDA USUL :

Partinin bütün giderleri Anavatan Partisi tüzel kişiliği

adına yapılır. Beşbin liraya kadar harcamalarının makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsiki zorunlu değildir. Ancak, bütün harcamaların Muhasebe Yönetmeliğinde yetkili kurul veya merci'in kararına dayanması şarttır. Şu kadar ki; yetkili organca onaylanan bütçede öngörülmüş bulunmak kaydı ile beşbin lirayı aşmayan harcamaları ile genel tarifeyle bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.

Giderlere ait belgeleri saklama süresi özel kanunlarca gösterilen daha uzun süreye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere kesin hesabını Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının Partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır. İlçe yönetim kurulu azami dört ay içinde il yönetim kuruluna, il yönetim kurulu da azami altı ay içinde Parti Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna gelir ve giderleri hakkında hesap vermek mecburiyetindedir.

MADDE 93 : MALİ SORUMLULUK :

Partinin Genel Merkezinde yapılacak giderler, sözleşmeler ve girişilecek taahhütler parti tüzel kişiliği adına illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu adına yetkili kılınan kişi veya kurullarca yapılır. İl ve ilçelerdeki parti tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve taahhüt altına girilmesine ilişkin esaslar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbit olunur.

Bu esaslara aykırı olarak yahut siyasi partilerin tüzüklerine göre Merkez Karar ve Yönetim Kurullarınca önceden yazılı yetki verilmediği veya sonradan bir kararla onaylanmadığı takdirde, partinin teşkilât kademelerinin yaptıkları sözleşme ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı, parti tüzel

kişiliği hiçbir suretle sorumlu tutulamaz; Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Genel Başkan veya Parti tüzel kişiliği aleyhine takipte bulunulamaz. Bu takdirde sorumluluk, sözleşmeyi yapan veya yükümlülük altına giren kişi veya kişilere ait olur.

MADDE 94 : BÜTÇE VE KESİN HESAP :

Partinin Genel Merkezi ve bağlı ilçeleri de kapsamak üzere il yönetim kurulu ayrı ayrı her takvim yılı başında gelir tahminlerini ve gider miktarını gösteren bir yıllık liste hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderilen bu bütçeler en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenir ve karara bağlanır.

Partinin hesapları bilânço esasına göre düzenlenir.

Parti il merkezi ve bağlı olduğu ilçeleri de kapsamak üzere il yönetim kurulu her bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlar. Kesin hesap cetvelleri ilgili bulundukları bütçelerin iç bölüm ve maddelerine uygun olarak düzenlenir. İl yönetim kurullarından gönderilenler ve Parti Genel Merkezine ait olan hesaplar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenerek karara bağlanır.

Partinin bütçe, bilânço, gelir ve gider defterlerinin ve hesaplarının nasıl düzenleneceği İç Yönetmelikte gösterilir.

SEKİZİNCİ KISIM SEÇİMLERE KATILMA VE ADAYLARIN TESPİTİ

MADDE 95 : SEÇİMLERE KATILMA:

Her türlü seçimlere katılmak için Partinin her kademedeki organı, Siyasi Partiler Kanununda ve bu Tüzükte gösterilen şartları yerine getirmekle mükelleftirler. Genel veya mahalli seçimlere bütün yurt sathında katılmama kararını ancak Büyük Kongre verebilir. Bir kısım il ve ilçelerde seçime katılmama kararını ise, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu verebilir.

MADDE 96 : ADAYLIK VE MERKEZ ADAYLIĞI :

Milletvekilliği için yapılacak seçimlerde Parti adaylarının listesi ve bunların listedeki sırası o seçim çevresinden Parti Üye Kayıt Defterine göre düzenlenen Parti Seçmen Listesinde yer alan bütün üyelerin ilçe seçim kurullarının yönetiminde serbestçe oy kullanacakları bir ön seçim ile o seçim çevresinden çıkacak milletvekili sayısının iki katı olarak aday adaylığını koymuş olanlar arasından tespit edilir.

Bir seçim çevresinde herhangi bir sebeple teşkilâtı bulunmaması veya gösterilmesi gereken aday sayısı kadar istekli aday adayı olmaması halinde o seçim çevresine ait aday listesi o seçim çevresinden çıkacak milletvekili sayısının iki katı kadar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir. Bu tespitin usul ve esasları Aday Tespit Yönetmeliğinde

gösterilir.

T.B.M.M. seçimlerinde Partinin katıldığı seçim çevrelerinden çıkabilecek milletvekili sayısı toplamının yüzde beşini aşmamak üzere Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından merkez adayı gösterilebilir. Ancak gösterilen merkez adayı, aday listesinde ön seçimde seçime katılan partililerin en az yüzde yetmişbeşinin oyunu almış olan adayın üstünde bir yere konamaz.

MADDE 97 : ADAY ADAYLIĞI YOKLAMALARINA GİREBİLMEK İÇİN İZİN :

Milletvekilliği ön seçimlerine aday adayı olarak katılabilmek için partiye kayıtlı olsun veya olmasın müracaatlar Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'na yapılır. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu bu müracaatları değerlendirerek ön seçime katılacak adaylara gerekli müsaadeyi verir.

İl belediye başkanı aday adayı olarak ön seçime katılabilmek için müracaat edenler, Parti üyesi olsun veya olmasın Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun tasvibi ile ön seçime katılabilirler.

İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile ilçe ve kasaba belediye başkanlığı adaylığı için müracaat edenler parti üyesi olsun veya olmasın, ilçe yönetim kurulunun mütalâası ve il yönetim kurulunun tasvibi ile ön seçime katılabilirler.

Merkez karar ve Yönetim Kurulu, il yönetim kurullarının kararlarını inceleyerek değiştirilebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

MADDE 98 : LİSTEDEKİ EKSİKLİK VE BOŞ- LUKLARIN DOLDURULMASI :

T.B.M.M. seçimlerinde ve her türlü mahalli seçimlerde her ne sebeple olursa olsun ön seçim yapmanın mümkün olmaması veya aday listelerinin kesinleşmesinden önce bu listelerde boşalma olması halinde, boşalan adaylıklar listedeki sıraya göre doldurulur. Listedeki noksanlıklar ön seçimde en çok oy alanlarla tamamlanır. Yetişmediği takdirde yeni aday göstermek ve bu adayların listenin boş yerlerindeki sıralarını tesbit etmek Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun yetkisindedir.

MADDE 99 : ADAY ADAYLARININ TESBİ- TİNDE GÖZETİLECEK ESASLAR

1. Aday adaylarının isim ve sıralarının tesbitine ve listelerin tam olarak yetkili ve görevli seçim kurullarına tevdiine dair esaslar, kanunlara ve bu tüzük hükümlerine aykırı olmamak kaydı ile, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca her seçim için ayrı olarak tesbit edilcek ilke kararlarında gösterilir.

2. Bir kimse aynı seçim için birden fazla seçim çevresinden ön seçime katılamaz.

3. İl ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri, görev yaptıkları yerden aday adayı olmak istedikleri takdirde ön-seçimden 90 gün önce bu görevlerinden çekilmek zorundadırlar.

4. Aday adaylığı için Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca alınan kararlar kesindir. Diğer yetkili organların aldığı kararlar aleyhine Merkez karar ve Yönetim Kurulu nezdinde itiraz edilebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu bu itirazları kesin olarak çözümler.

DOKUZUNCU KISIM
PARTİ - HÜKÜMET İLİŞKİLERİ
MADDE 100 : HÜKÜMET KURMA VEYA
KOALİSYONLARA KATILMA :

Hükümet kurulmasına, koalisyonlara iştirak edilmesine, Partinin kurduğu hükümetten veya katıldığı koalisyonlardan ayrılmaya karar verme yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna aittir.

Ayrılma kararı alındıktan sonra en geç üç gün içinde partili bakanlar hükümetten istifa ederler. Aksi takdirde partiden istifa etmiş sayılırlar.

Bakanlar Kuruluna veya bir bakana T.B.M.M.'de veya Parti Grubunda güven veya güvensizlik oyu verilmesi konusunda karar alma yetkisi Grup Genel Kurulu'na aittir.

Bakanlar Kuruluna katılacak üyeler, Parti Grubunda veya diğer parti organlarında tespit edilemez.

MADDE 101 : HÜKÜMETTE GÖREV ALACAK
MERKEZ KARAR VE YÖNETİM
KURULU ÜYELERİ :

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Üyelerinin ancak dörtte biri hükümette görev alabilir. Dörtte birin hesabında yarımmlar tama iblâğ olunur.

MADDE 102 : PARTİNİN FESHİ :

Partinin feshine ancak Büyük Kongre Karar verebilir.

Bu karar gizli oyla alınır. Toplanma yeter sayı 2/3 olup, kararlar Büyük Kongre üye sayısının ekseriyetiyle alınır.

Partinin kapanmasına dair karar derhal Genel Başkanlık tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Cumhuriyet Başsavcılığı ile, İçişleri Bakanlığına bildirilir.

MADDE 103 : TÜZÜĞÜN DEĞİŞTİRİLMESİ :

Parti Tüzüğü'nün kısmen veya tamamen değiştirilmesi Büyük Kongre tarafından kanunda gösterilen şartlara uyulmak suretiyle yapılır.

MADDE 104 : ORGANLARDA GÖREV ALANLARIN İLGİLİ MAKAMLARA BİLDİRİLMESİ :

Parti Kongreleri hariç olmak üzere her kademedeki parti organları ile Parti Tüzüğü'nde belirtilen bir göreve getirilenlerin adları, soyadları, doğum yer ve tarihleri, meslek veya sanatları, ikametgâhları ve nüfus cüzdanı örnekleri o mahallin en büyük mülki amirliğine seçim veya atamadan başlayarak onbeş gün içinde yazı ile bildirilir.

Bu bilgi ve belgeler aynı süre içinde Cumhuriyet Başsavcılığına da gönderilir.

Merkez organlarında görevlendirilmekle ilgili bilgi ve belgeler ise aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığına ve Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

MADDE : 105 PARTİ - MAHALLİ İDARE İLİŞKİLERİ :

a) Partili belediye başkanları ile belediye ve il genel meclisi üyelerinin parti il ve ilçe yönetim kurulları ile ilişkileri, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilecek esas ve usüllere göre düzenlenir.

Belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri, parti üyelerinin her türlü hak ve sorumluluklarını taşırlar. Kasaba ve ilçe belediye başkanları ile belediye meclisi üyeleri ve il genel meclisi üyeleri hakkında disiplintakibatı istemeye il yönetim kurulları; il ve büyük şehir belediye başkanları ile büyük şehir dahilindeki ilçe belediye başkanları hakkında disiplin takibatı istemeye ise Genel Başkan ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

b) Belediye başkanları, belediye meclisi ve il genel meclisi üyeleri, partinin her kademe kongresinde delege olabilirler. Ancak, yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliklerine aday olamazlar ve seçilemezler.

GEÇİCİ MADDE 1. KURUCULAR KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ :

Kurucular Kurulu, Partinin tüzel kişilik kazanmasından itibaren bu Tüzüğün Büyük Kongreye tanıdığı görevleri yüklenir ve yetkilerini aynen haiz olur.

Kurucular Kurulu aşağıdaki görevleri ifa eder:

1. Partinin tüzel kişilik kazanmasını takip eden 7 gün içinde Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu

üyeleri ve Merkez Disiplin Kurulu üyelerini yapacağı ilk toplantıda gizli oy'la tespit ederek İçişleri Bakanlığına bildirmek,

2. Partinin ilçe, il ve Büyük Kongrelerini ilk genel seçimler sonucu T.B.M.M. toplanıp Başkanlık Divanının teşekkülünden sonra ve bu tarihten itibaren en geç iki yıl içinde yapmak,

3. Siyasi Partiler Kanununun ve bu Tüzüğün öngördüğü çeşitli parti kademelerinin kongreleri yapılıncaya kadar;

a) Geçici il ve ilçe yönetim kurulu üyelerini belirlemek, il ve ilçelerin durumuna göre il yönetim kurulu üye sayısını azami 15'e, ilçe yönetim kurulu sayısını 9'a çıkarmak,

b) İl ve ilçe yönetim kurulu başkan, başkan yardımcılarını il ve ilçe sekreterleri, il ve ilçe muhasipleri ile il disiplin kurulu başkan ve üyelerini belirlemek,

c) Geçici il ve ilçe yönetim kurulları ile il disiplin kurulları için yedek üye sayısını üçten az olmamak ve bu Tüzükte belirtilen sayıları geçmemek üzere tespit etmek ve yedek üyeleri belirlemek,

4. Yapılacak ilk milletvekili seçimleri için milletvekili adaylarını seçim bölgelerine göre ve bunların çıkaracağı milletvekili sayısının iki katı olarak milletvekili seçiminden en az 70 gün önce üçte iki çoğunluğu ile vereceği kararlar tespit etmek ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı ile Adalet Bakanlığı'na bildirmek,

5. Kuruluştan ilk büyük kongre yapılincaya kadar kurucular kurulu geçici il ve ilçe yönetim kurulları ile il disiplin kurullarını teşkil etmeye; ıstıfa, olum, ihraç sebebiyle boşalan üyelikleri doldurmaya, feshedip yeniden kurmaya yetkilidir.

6 Kanunların ve bu Tuzuğun verdiği diğer görevleri yapmak.

GEÇİCİ MADDE 2. KURUCULAR KURULUNUN ÇALIŞMA USULÜ :

Kurucular Kurulu, kanunların bu Tuzuğun verdiği görevleri ifa etmek üzere uygun görülecek zamanda Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Kurucular Kurulunun en az beşte birinin yazılı talebı üzerine toplanır.

Kurul, kanunlarda ve Tuzukte aksine bir hukum bulunmadıkça uye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlarını, katılanların çoğunluğu ile alır; oyların eşitliği halinde Genel Başkanın oyu çift sayılır.

Kurul toplantılarına Genel Başkan başkanlık eder. Yokluğunda Genel Başkana, teşkilât işleriyle görevli Genel Başkan Yardımcısı vekâlet eder

Kurulda alınan kararlar toplantıya iştirak eden uyelerin tamamı tarafından imzalanır. Varsa muhalefet şerhleri karara eklenir.

MADDE 106 : TÜZÜĞÜN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ :

Bu tüzük 106 ana ve 2 geçici maddeden ibaret olup, madde başlıkları metne dahildir. İlgili evrak ile birlikte İçişleri Bakanlığına verilip, Partinin tüzel kişilik kazandığı andan itibaren bütün hükümleri ile birlikte yürürlüğe girer. Bu tüzük, üzerinde imzaları bulunan Kurucular Kurulu tarafından görülüp oy birliği ile kabul edilmiştir.

İş bu tüzük 26.12.1984 tarihinde basılmış olup bundan önceki tüzüklerin tamamı geçersizdir.

